

PLA DOCENT

Curs: 2n
Especialitat: Coreografia i interpretació i Pedagogia de la dansa
Matèria: Història de la dansa i humanitats
Codi de l'assignatura: 420002
Títol de l'assignatura: Història de la dansa a Espanya
Subtítol:
Tipus d'assignatura: Obligatòria
Adscripció de l'assignatura: Departament de Teoria i història
Crèdits ECTS de l'assignatura: 3 ECTS
Hores totals de l'assignatura: 75h 45h presencialitat (60%) - 30h Treball autònom alumnat (40%)
Impartició: A determinar segons horaris
Professors/es: A determinar segons POA
Descriptor: Assignatura que té com objectiu el coneixement i l'anàlisi dels diferents gèneres estils i repertori de dansa que s'ha desenvolupat a Espanya al llarg de les diferents etapes i contextos socioculturals de la història, fent incidència en el coneixement de la història de la dansa a Catalunya entre el S. XIX i XX.
Requisits: Història de la dansa I
Observacions:

COMPETÈNCIES QUE ES TREBALLARAN A L' ASSIGNATURA

Competències transversals :

- CT2 Recollir informació significativa, analitzar-la, sintetitzar-la i gestionar-la adequadament.
- CT16 Usar els mitjans i recursos a l'abast amb responsabilitat cap al patrimoni cultural i mediambiental.
- CT17 Contribuir amb la seva activitat professional a la sensibilització social de la importància del patrimoni cultural, la seva incidència en els diferents àmbits i la seva capacitat de generar valors significatius.

Competències generals:

- CG7 Ser capaç d'analitzar i valorar el desenvolupament i l'evolució històrica social i artística de la dansa, en els diferents contextos d'actuació.
- CG14 Tenir i integrar coneixements teòrics que permetin un anàlisi crític i metodològic i un judici estètic de la creació artística i escènica.

Competències específiques:

- CECI2 Conèixer profundament diferents tècniques de dansa, de moviment i corporals i tenir coneixements d'altres llenguatges o disciplines
- CECI9 Desenvolupar capacitat de reflexió i crítica per a analitzar i valorar les obres de dansa, ja siguin de repertori o de nova creació, atenent als diferents períodes i sota una perspectiva que integri aspectes històrics, artístics i socials entre d'altres.
- CECI14 Conèixer les tendències i propostes dels principals creadors, essent capaç d'interpretar i dominar diferents estils.

Altres competències específiques de l'assignatura: (si s'escau)

Conèixer i utilitzar les fonts bibliogràfiques, videogràfiques així com tecnologies de la informació i comunicació per plantejar treballs de recerca entorn la història de la dansa local i nacional.

RESULTATS DE L'APRENENTATGE:

Coneixements:

- C1 Conèixer les diferents fonts bibliogràfiques, videogràfiques, arxius documentals específics de la dansa i metodologies de la recerca històrica
- C2 Conèixer i relacionar l'evolució sociopolítica del país per tal d'establir la relació causa efecte entre el context socio polític i la creació artística
- C3 Conèixer els principals moviments artístics culturals del país per tal d'establir les connexions entre la creació coreogràfica i altres llenguatges artístics contemporanis.
- C4 Analitzar i conèixer les diferents formes de dansa cultes i populars de cada etapa històrica així com els creadors i repertori principal.

Habilitats, procediments o destreses:

- H1 Conèixer i saber accedir a les fonts documentals històriques i específiques de la dansa.
- H2 Conèixer i identificar les principals etapes històriques del nostre país establint les relacions socio polítiques i artístiques pertinents.
- H3 Identificar i relacionar les diferents tendències estètiques i llenguatges artístics de cada etapa històrica posant-los en relació amb les manifestacions dansístiques i coreogràfiques pertinents.
- H4 Identificar les diferents formes de dansa culta i populars de cada moment històric, el repertori i els seus creadors- tant nacionals com internacionals- essent capaç d'establir les relacions pertinents d'influx i intercanvi, préstec i adaptació.
- H5 Portar a terme un projecte de recerca local, exposant les fonts, metodologies i resultats del treball

Actituds:

- A1 Ser rigorós i exhaustiu en els procediments de recerca documental, citació i exposició de plantejaments.
- A2 Mostrar-se respectuós i obert enfront la riquesa i diversitat cultural del llegat coreogràfic.
- A3 Desenvolupar la capacitat d'anàlisi, relació, síntesi i sentit crític
- A4 Ser capaç d'argumentar una proposta de recerca i interpretar uns resultats.

CONTINGUTS FORMATIUS (TEMARI)

- El llegat dansístic i coreogràfic de les cultures àrabs, jueves i cristianes al llarg de l'edat Mitjana.
- Les diferents manifestacions dansístiques, cultes i populars al llarg dels Segles XVI-XVII i XVIII.
- Les manifestacions de dansa en el segle XIX: Consolidació de l'Escola Bolera, Naixement del Flamenc i el Ballet Romàntic.
- Segle XX: Corrents renovadors de la dansa escènica fins a la guerra civil. La dansa sota el Franquisme. Corrents coreogràfics, creadors estils i tendències des de la reinstauració de la Democràcia fins els nostres dies.

METODOLOGIA I ORGANITZACIÓ GENERAL DE L'ASSIGNATURA:

L'assignatura es treballarà a partir d'una metodologia activa on es combinarà l'exposició de continguts i guies històriques per part de la professor amb un treball actiu de lectures i interpretacions de textos històrics i visualitzacions coreogràfiques per part dels alumnes, per poder fer un treball deductiu, associatiu i de valoració estètica.

Així mateix i per tal de fomentar la iniciativa de la investigació i els seus procediments així com el treball pràctic i actiu dels alumnes, cada alumne/a haurà de plantejar una petita recerca acotada en un espai i temps històrics posant-la en relació als fons del MAE.

AVALUACIÓ (CRITERIS, ESTRATÈGIES O ACTIVITATS I PONDERACIÓ):

Ponderacions:

Participació: 15% (però amb la condició que l'alumne/a assisteixi al 80% de les classes)

Treballs: 60% (contempla el treball en grup i en cas que hi hagi examen oral o escrit al final del procés)

Avaluació continuada: 15% (això inclou l'actitud a classe, els comentaris de textos orals o escrits que l'alumne/a faci durant el curs).

Autoavaluació 10 %. Això inclou l'autoavaluació del propi procés de treball i aprenentatge.

AVALUACIÓ ÚNICA:

La modalitat d'avaluació única es podrà establir en casos excepcionals que, un cop feta la matrícula, justifiquin documentalment una causa imprevista i sobrevinguda de força major que impedeixi l'assistència regular a l'assignatura i en casos de canvi o solapament horari provocats per l'escola amb posterioritat al període de matriculació. Es pot consultar el detall d'aquesta modalitat a la Guia de l'estudiant del CSD.

ASSISTÈNCIA

L'assistència mínima per aprovar l'assignatura és del 70%-80% segons el criteri del docent. Només es consideraran faltes justificades les absències per activitats acadèmiques aprovades per l'escola. Es poden consultar més detalls sobre l'assistència a la Guia de l'estudiant del CSD.

BIBLIOGRAFIA, FONTS I RECURSOS DE DOCUMENTACIÓ:

Bàsica

AA.VV. (AVIÑOA, X. Coord). (1987) *Hª de la danza a Catalunya*. Edició Caixa de Barcelona. AA.VV. (1990). *Estudis Escènics*, núm 31 (Núm especial dedicat a la dansa). Quaderns Institut del Teatre.

AA.VV. (1994). *Dansa. Noves tendències de la coreografia catalana*. Diputació de Barcelona, Ambit Serveis Editorials.

AA.VV. (2010,2020,2021). *Historia de la danza contemporánea en España. Vol.I-II-III*. Ed. Academia de las artes escénicas de España.

AA.VV.(1997) . *Moviments. Panorama de la dansa contemporània espanyola: una dècada en Moviment*. Teatres de la Generalitat Valenciana. Conselleria de Cultura, Educació i Ciència.

AA.VV.(1998). *Ballet Nacional de España. 20 años*. MCU. INAEM

AA.VV.(2003). *Ballet Nacional de España. 25 años*. INAEM.

AADV. (2008). "Dansa a Catalunya". A *Assaig de Teatre* núm 66.67. AIET. Barcelona.

Amorós A., Díez Borque, J.M. (Coord. (1999). *Historia de los espectáculos en España*. Ed.Castalia.

Bennahum N.D.(2000). *Antonia Mercè "La Argentina". Flamenco and the Spanish Avant garde*. Weysleyan University Press of New England and Hanoover. Tradució espanyola a Globalrhythmpress. (2009).

Blas Vega, J. (2006). *Los Cafés cantantes de Madrid (1846-1936)*. Guillermo Blázquez Editor.

Bois, M.(1994). *Carmen Amaya o la danza del fuego*. Espasa Calpe.

Borrull, T. (1982). *La danza española*. Manuales Meseguer, 4ª ed.

Caballero, A (1998). *El baile flamenco*. Alianza Editorial.

- Cairón, A (1820) . *Compendio de las principales reglas de Baile* .
- Calado, S.(2007). *El negocio del Flamenco*. Signatura Flamenco.
- Carrasco, M.(1999). *EL mestre José Granero*. Institut del Teatre. Diputació de Barcelona.
- Carrasco, M. (2014). *La Escuela Bolera Sevillana familia Pericet*. Junta de Andalucía.
- Casero, E. (2000). *La danza que bailó con Franco. Coros y danzas de la sección femenina*. Ed. Nuevas estructuras.
- Cavia Naya,V. (2013). *La castañuela Española la danza. Baile, música e identidad*. Mahali ediciones. 2013.
- CND.& Merz (Ed) (2004). *La Ribot*.Volum I-Volum II. París.
- Ecudero ,V.Vicente (1950). *Pintura que baila*. Afrodisio Aguado.
- Escudero, V. (1948). *Mi baile. Barcelona 1948*.
- García Ferrer, J. M. Rom, M (eds) (1990). *Cesc Gelabert*. Enginyers Ind. de Catalunya, Comissió de Cultura.
- García X. (1983). *Joan Magriñá, danza viva*. Editorial Pòrtic.
- Grut, M., (2002), *The Bolero Schooll*. Dance Books.
- Hidalgo, F.(1995). *Carmen Amaya. Cuando duermo sueño que estoy bailando*. Libros PM.
- Hidalgo, F.(1998). *Sebastià Gasch: el Flamenco y Barcelona*. Ediciones Carena.
- Hormigón, L. (2010). *Marius Petipa en España 1844-47*. Danzaballet. S.L. AISGE.
- Hormigón, L. (2016). *El Ballet romántico en el teatro del Circo de Madrid. (1842-1950).Actividad y recepción*. Tesis Doctoral. (Universidad Complutense de Madrid).
- Inaem (ed) (1992). *La Escuela Bolera: Encuentro Internacional*.
- López Rodríguez, F. (2017). *De puertas para adentro. Disidencia sexual y disconformidad de género en la tradición flamenca*. Egales Editorial. 2ªed.
- López, Rodríguez, F. (2020). *Historia queer del flamenco. Desvías, transiciones y retornos (1808-2018)*. Egales Editorial.
- Mahali (ed) . (2012, 2014,2016,2018,2020.2022). *La investigación en danza en España. Actas de congreso*.
- Mal Pelo (2000). *L'animal a l'esquena*. Mal Pelo Ed.
- Mal Pelo (2010). *Testimoni de llops*. Mal Pelo.
- Martínez del Fresno, B.(2011). *Coreografiar la historia europea: cuerpo, política identidad y género en la danza*.Univ. Oviedo. Capítulos (, 2, 3, 5, 6, 7,9,).
- Muñoz, M. Ramis, P.(2017). *Quan arriba el slienci*. Documenta Teatral, 7. Punctum & Màster Universitari en Estudis Teatral.
- Munsó i Cabús, J.(2000). *El mundo de José Lainez*. Gobierno Vasco. Departamento de Cultura.Vitoria-Gasteiz.
- Murga Castro, I. (2009). *Escenografía de la danza en al Edad de Plata (1916-1936)*. CSIC
- Murga Castro, I.(2012). *Pintura en danza. Los artistas españoles y el ballet (1916-1962)*. CSIC.
- Murga Castro, I.(Ed), (2017). *Poetas del Cuerpo. La danza de la Edad de Plata*. Ed. Residencia de Estudiantes /AC/E.
- Navarro García, J.L. () *Historia del Baile Flamenco. Volumen I,II,III,IV,V* Signatura ediciones

Navarro García, J.L. (2002). *De Theleusa a la Macarrona. Bailes andaluces y flamencos*. Consejería de Cultura. Centro Andaluz de Flamenco. Portada Editorial.

Navarro García, J.L. (2004). *Paso a Dos. Terpsicore y Talia. La danza-teatro Flamenca*. Consejería de Cultura. Centro Andaluz de Flamenco.

Navarro García, J.L. (2006). *Tradición y vanguardia. EL baile de hoy, el baile de mañana*. ed. Nau-sícaä.

Navarro García, J.L. (2003). *El Ballet Flamenco*. Consejería de Cultura. Centro Andaluz de Flamenco. Portada Editorial

Otero, J. (1912,1987)). *Tratado de Bailes*. Asociación Manuel Pareja Obregón.

Puig i Claramunt, A. (1944). *Guía técnica, sumario cronológico y análisis contemporáneo del ballet y baile español*. Mun-taner y Simón.

Queral, M.P. (2005). *Tórtola Valencia. Una mujer entre sombras*. Lumen.

Raubert, B. (ed.) (2020). *Pere (Gay) Faura. Discozombi*. Comanegra/Mercat de les Flors/Institut del Teatre.

Sánchez, J. (ED). (1999). *Desviaciones*. Ed. UVI-La Inesperada-Cuarta Pared.

Sánchez, J. A. (Ed). (2006). *Artes de la escena y de la acción en España: 1978-2002*. Ed. Univ. De Castilla La Mancha.

Tena, J. *Crónica de una vocación*. (2002). Balmes. S.L.

Ullate, V. Guaita, C. (2013). *La vida y la danza. Memorias de un bailarín*. Ed. La esfera de los libros.

Complementària

A l'iniciar el curs el professor oferirà una àmplia bibliografia pel treball específic de l'alumnat.